

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά

Ἐκ τοῦ Καταστήματος Καλῶν Λεβῶν ἐν Παρισίοις, ἐξεδόθησαν τὰ θεατρικὰ Ἄπαντα (Theatre complet) τοῦ Γουνδινέ, τοῦ πρότινος ἀποθνήσκοντος εὐφυστάτου δραματικοῦ συγγραφέως. Μεταξὺ τῶν καλλίστων καὶ δημοτικωτάτων ἔργων τῆς συλλογῆς αὐτῆς τάσσονται τὰ ἑξῆς: *Μινάρ καὶ Σα, Γραβώ, τὸ Κλούμπ, τὸ Λοφίον* κτλ.

— Ἐν περιέρω γω ἄρθρω, δημοσιευθέντι ἐν τῇ «Νέα Ἐπιθεωρήσει» τῆς κυρίας Ἀδάμ, ὁ Φούνκ Βρεντάνο πειρᾶται νάποδείξῃ ὅτι ὁ θετικισμὸς καὶ ὁ μηδενισμὸς ἔχουν τὴν αὐτὴν ἀρχήν, ὡς καταγενομένοι ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς κριτικῆς τοῦ καθαροῦ λόγου. Κατὰ τὸν συγγραφέα αἱ δύο αἰρέσεις ἔχουν τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἂν καὶ ὁ ρωσικὸς μηδενισμὸς τῶν φαίνεται πολὺ λογικώτερος. «Τὸ ἴδιον ἔτος, λέγει, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ Κόντ Ἰδρουε τὴν θετικιστικὴν Κοινωνίαν, ὁ Μὰξ Στέρνερ, εἰς τῶν μᾶλλον συντελεσάντων εἰς τὴν γένεσιν τοῦ μηδενισμοῦ, διήρει τὴν ιστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος ὁμοίως εἰς τρεῖς ἐποχάς. Καὶ αἱ δύο αἰρέσεις τρέφουν τὴν αὐτὴν πίστιν πρὸς τὰς θετικὰς ἐπιστήμας, ἐπαγγέλλονται τὴν αὐτὴν ἀθέτην, καὶ δὲν διαφέρουν εἰς τίποτε, οὔτε κατὰ τὴν πρὸς τὴν Ἐπιστήμην λατρείαν των, οὔτε κατὰ τὴν ἀνθρωπιστικὴν των ὀρθοειδίαν, οὔτε κατὰ τὸν σκοπὸν, τὸν ὅποιον ἐπιδιώκουν.

— Ἐξεδόθη τὸ προαγγελθὲν βιβλίον τοῦ κ. Πλάτωνος Ε. Δρακούλη «Φῶς ἐκ τῶν ἔνδου, ἡ στοιχεῖα τῆς ἐσωτερικῆς φιλοσοφίας». Εἶνε μᾶλλον θεσοφικόν, διδάσκει δὲ τίνι τρόπῳ ὁ ἄνθρωπος δύναται νάποκτήσῃ ἰδανικὸν ἐν τῷ βίῳ, ἄξιον ἐπιδιώξεως. Ἀνεξαρτήτως τῶν ἰδεῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ εὐχαριστήσουν βεβαίως τοὺς θετικιστάς, τὸ βιβλίον τοῦτο διακρίνει ἡ χάρις ἐκεῖνη καὶ ἡ γλαφυρότης, ἥτις καθιστᾷ τὸν κ. Δρακούλην ἕνα τῶν καλλίστων ἡμῶν λογογράφων.

— Μεγάλῃς ἐτυχῆς δημοτικότητος ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ τὸ ἐσχάτως ἐκδοθέν δίτομον μυθιστόρημα τῆς κυρίας Humphry Ward, ὑπὸ τὸν τίτλον «Μαρκέλλα». Ἐξετάζει τὸ κοινωνικὸν ζήτημα καὶ ἄπτεται τοῦ δυσκόλου προβλήματος τῶν πλουσίων καὶ τῶν πτωχῶν. Ἡ Μαρκέλλα, θυγάτηρ πλουσίου ἄγγλου, ἀλλ' ὄχι ἀκηλιώτου παρελθόντος, εἶνε εὐγενὴς καὶ μεγάλη ψυχῆ, θέλουσα νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ τὰς ἰδέας τῆς. Πάσχει ἐκ τούτου, ἀγωνίζεται, ἀλλ' ἐπὶ τέλους νικάει καὶ ὑπανδρεύεται νεαρόν τινα λόρδον, τῶν αὐτῶν ἰδεῶν, τὸν ὅποιον εἶχεν ἀγαπήσει. Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ περιγράφεται θαυμασίως ἡ πτωχεία καὶ ἡ ἀθλιότης τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ καὶ ὑποστηρίζονται ἐυλόγως αἱ πρὸς βελτίωσίν του γενόμεναι προσπάθειαι.

— Ἐξεδόθη ἐν Λονδίῳ ὁ τέταρτος τόμος τοῦ περὶ Σικελίας συγγραμμάτος τοῦ Φρήμαν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν χειρογράφων τὰ ὅποια ἀφῆκεν ὁ συγγραφεὺς καὶ τὰ ὅποια ἐξεπείρασθη ὁ ἐπί θυγατρὶ γαμβρὸς του Ἰβάνς. Ἡ ἱστορία τῆς Σικελίας τοῦ Φρήμαν, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ Ἀγαθοκλέους, εἶνε τὸ σπουδαιότατον καὶ περιεκτικώτατον τῶν συγγραμμάτων, ὅσα ἐδημοσιεύθησαν μέχρι τοῦδε περὶ τοῦ ἐν Σικελίᾳ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ. Ἰδίως τὴν ἐπὶ τὰς Συρακούσας στρατείαν τῶν Ἀθηναίων ὁ ἄγγλος ἱστορικὸς περιγράφει ὡς ἀληθῆς ἀριστοτέχνης, διαφωτίζει δὲ καὶ διεμνηνεύει πάντα τὰ δραματικὰ αὐτῆς ἐπεισόδια.

Ἐπιστημονικά

Ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει τῆς Ἀστρονομίας, ὁ Κάμιλλος Φλαμμοριὸν, πραγματευόμενος περὶ τῶν

μεγάλων ἐργαλείων τοῦ μέλλοντος, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι τὸ ἰσημερινὸν τηλεσκόπιον τοῦ νέου παρὰ τὸ Σικάγον Ἀστεροσκοπεῖον θὰ εἶνε τὸ μέγιστον τοῦ κόσμου. Ὁ φακὸς τοῦ ἔργου διαμέτρον 40 δακτύλων, ἐν ᾧ ὁ τοῦ μεγάλου ἰσημερινοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου Λυκ μόλις εἶνε 36, οἱ δὲ τοῦ Τυλθόκου καὶ τῆς Νικαίας 30. «Ἡ μεγέθυνσις τῶν ὀπτικῶν ἐργαλείων—ἐπιλέγει,—ἀπὸ ἡμῶν ἡδὴ αἰῶνος εἶνε ἀξιοσημείωτος. Εὐεργέτης τῆς ἐπιστήμης θὰ εἴδωτο νὰ παραγγείλῃ ἀπὸ τοῦδε φακὸν 50 δακτύλων διαμέτρον, ὁ ὁποῖος θὰ μᾶς παρεῖχε φωτογραφίας τῆς σελήνης, ὡς ἐάν αὕτη εὐρίσκετο εἰς ἀπόστασιν 100 μόνον χιλιομέτρων· μεγεθύνοντες δὲ τὰς φωτογραφίας ταύτας δεκάκις, θὰ εἴχομεν πρὸ ἡμῶν τοπία σεληναῖα, ἰδόμενα ὡς ἐξ ἀποστάσεως 10 χιλιομέτρων».

— Ὁ δὲ ἀσημειωτὸς γάλλος χημικὸς Μπερτελώ ἐξεφώνησε κατ' αὐτὰς σπουδαιότατον λόγον περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς χημείας. Περιεργότατα εἶνε τὰ συμπεράσματά του. Ἐλπίζει ὁ γάλλος σοφὸς ὅτι ἡ γηγενὴς λεγομένη θερμότης, ἡ θερμότης δηλαδή τοῦ κέντρου τῆς γῆς, θὰ χρησιμοποιηθῇ προσεγγῶς εἰς τὴν βιομηχανίαν, ὡς θερμοληκτρικὴ δύναμις ἀνεξάντλητος. Ἡ γῆ τότε δὲν θὰ καλλιεργηθῆ αἱ τραφαὶ θὰ κατασκευάζονται χημικῶς, ὑμεινὰ καὶ οἰκονομικὰ. Δὲν θὰ ὑπάρχουν πλέον οὔτε ἄγροί, οὔτε ἀμπελοῦνες, οὔτε θερισταί, οὔτε διαιρέσεις εἰς γαίαις εὐφορίας ἢ ἀφόρους ἴσως καὶ αὐταὶ αἱ ἐργασίαι θὰ προτιμῶνται ὡς τόπος διαμονῆς ὑπὸ τὸν ἀνθρώπου, ἡ δὲ γῆ, ἀπαλλασσόμενον τῶν γεωργικῶν, θὰ μεταβληθῆ εἰς ἀπέραντον κήπον ἀνθέων καὶ δένδρων. Τοιοῦτον εἶνε, κατὰ τὸν Μπερτελώ, τὸ ἀπώτατον μέλλον τῆς χημείας.

— Ὁ παρ' ἡμῶν κ. Κ. Λυκόρτας, συγγραφεὺς ἰδιορρήθμου βιβλίου περὶ κινήσεως, ἀνέπτυξε κατ' αὐτὰς ἐν τῷ «Παρνασσῷ» τὴν νέαν του θεωρίαν ἐν κύκλῳ ἐπιστημῶν καὶ λογίων. Κατὰ τὸν κ. Λυκόρταν πᾶν μῦθον τῆς ὕλης κέκτηται ἔμφαντον κίνησιν κατὰ γραμμικὴν καμπύλην—εὐθείας μὴ ὑπαρούσης εἰς τὴν φύσιν.—ἐπ' αὐτὸν δὲ στηριζόμενος προσπαθεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὸ σύστημα τῆς κινήσεως τῶν κόσμων, ἀπορρίπτειν πάσας τὰς μέχρι τοῦδε περὶ τῆς παγκοσμίου ἕλξεως θεωρίας. Ὁ κ. Λυκόρτας μεταφορᾷ ἡδὴ τὸ σύγγραμμά του γαλλιστί, προτιθέμενος νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸ τὴν κρίσιν τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν.

Θεατρικά.

Ἐν τῷ παρισινῷ Théâtre de l'Œuvre παρεστάθη ἐσχάτως τὸ ὄραμα τοῦ Ἴψεν «Χάλθαρ Σόλνε» ἐκ τῶν σκαυτενιότερων καὶ συμβολικωτέρων ἔργων τοῦ μεγάλου νορβηγικοῦ δραματικοῦ. Μεθ' ὅλην τὴν ἐπιμέλειαν, μεθ' ἧς ἀνεβιβάσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὁ «Χάλθαρ Σόλνε» δὲν ἔκαμε τὴν προσδοκωμένην ἐπὶ τοῦ παρισινοῦ κοινοῦ ἐντύπωσιν. Ἦρσαν μερικαὶ λεπτομέρειαι, ἀλλ' ὡς σύνολον οὔτε ἐνοήθη, οὔτε ὑπάρχει ἐλπίς, κατὰ τοὺς κριτικούς, νὰ ἐνοηθῇ.

— Τὸ «Προσκύνημα» ἐπιγράφεται ἀρκετὰ πρωτότυπος κωμωδία τῶν Βουσερών κατ' Ὀρδονά, παρασταθεῖσα ἐσχάτως ἐν Παρισίοις διὰ πρώτῃ φορὰν ἀπὸ τοῦ θεάτρου Gymnase. Ἡ κυρία Μονγκωγιὼν, διήλθε τὴν νύκτα τοῦ πρώτου τῆς γάμου ἐν τινι ξενοδοχείῳ τοῦ Φονταινεβλώ, αἱ δὲ ἀναμνήσεις τὰς ὁποῖας ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς περιφάνου πλέον δι' αὐτὴν ταξειδίου, τῇ ἦσαν τὸσον πολυτιμοί, ὥστε μετὰ τὸ διαζύγιόν τῆς, παρακαλεῖ τὸν δεῦτερον σύζυγόν τῆς νὰ ἐπαναλάβουν τὴν ἀισθηματικὴν ἐκδρομὴν. Ὁ δεῦτερος αὐτὸς σύζυγος, παρὰδοξος ἄνθρωπος, παραγορημένης ἡλικίας, ἦτο γνωστὸς ἐκ τοῦ ὅτι οὐδέποτε συνήπτεν ἐρωτικὰς σχέσεις ἢ μετὰ συζύγων προδομένων. Ὡς ἐκδήλωσις τῆς ἐχρηστικῆς ἢ ἀναμφισβήτητος ἀποδοτικῆς τῆς ἀπιστίας τοῦ συζύγου καὶ εἰς μίαν τοιαύτην περίπτωσιν ὀφείλεται καὶ τὸ διαζύγιον τῆς κυρίας Μονγκωγιὼν, ἡ ὁποία τότε λέγεται κυρία Μπριβολέ. Ἀλλ' ὁ γάμος αὐτὸς δὲν πραγματοποιεῖται ἕως τέλους... Ὁ Μπριβολέ μένει σύζυγος πλατωνικός, ὁ δὲ Μονγκωγιὼν, συγχορούμενος καὶ μετανῶν, φέρει πάλιν τὴν σύζυγον του εἰς τὸ Φονταινεβλώ. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Προσκυνηματος ὑπῆρξε μετρία.